

KÖZÉRDEK.

A MAGYAR Bányász- ÉS Kohász-Altisztek Országos Egyesületének
HIVATALOS LAPJA

MINT A

„JÓ SZERENCSET”

II. évfolyamának

10. SZ

külön melléklete.

Szerkeszti: MATEJKA GYULA, osztálytitkár.

Hivatalos közlések.

A pénztár nyilvános nyugtatója.

A Magyar Bányász és Kohász Altisztek Országos Egyesületének közp. pénztárába befizettek; a főfémjelzőhivatali altisztek részéről tagsági és felvételi díj czimén Daubner István 3 K. Laczkó János 3 K, Haurik János 3 K. Marikovszky Árpád 3 K. A főiskolai altisztek részéről Czobor Miklós tags. díj 2 K, Prandorfi Samu 2 K és Boroska Lajos 2 K. az Iglóvidéki osztály részéről Wopelenszky Ágost 2 K. A Vashegyrákosi fiókosztálytól pótlólag 6 K. A marosujvári fiókosztálytól 36 K. Selmezbánya, 1909. évi február hó 10-én.

Gindl János,
központi pénztáros.

Függő kérdések.

Több oldalról kívánatosnak mondják a bányaiskolákra való felvételhez a magasabb előképzettséget s viszont többen elégségesnek tartják az elemi iskolák elvégzését is.

Kérem, vegyük mindkettőt tárgyalás alá.

A mai rendszernél hazánk összes bányaiskoláiban elegendő a felvételhez a népiskola sikeres elvégzése.

Vizsgáljuk e pontnál a selmezbányai és felsőbányai m. kir. bányaiskolák felvételi szabályzatait:

1. Az előkészítő tanfolyamba oly ifjak vétetnek fel, kik 17. életévüket betöltötték, a népiskola osztályait sikeresen elvégezték s valamely bánya és kohótelepen két évet gyakorlattal úgy töltöttek, hogy

az idő $\frac{2}{3}$ -án át bányamunkával, $\frac{1}{3}$ -án át pedig irodai teendőket foglalkoztak és a felvételi vizsgát sikeresen kiállották.

2. A közös tanfolyamba pedig oly ifjak vétetnek fel, kik 17. életévüket betöltötték, a középiskolák négy osztályát sikeresen bevégezték, valamely bánya és kohó telepen egy éven át gyakorlatot kimutatni tudnak s a felvételi vizsgát sikeresen kiállják. (A felvételi vizsga tárgyai az 5. és 6. osztályu tananyag a matematikából és a stílisztikából a középiskolákban.)

Tehát most kérdem tisztelt szaktársaimtól, miért idegenkednek a magasabb előképzettségtől, holott az, e két intézetnél már most is megvan?

Hogy mégis felvehetők azon intézetek tanulói közé oly növendékek is, kik nem bírnak négy középiskolai végzettséggel, az azért van, hogy az árvaházak és egyes bányatelepek intelligensebb növendékei előtt, kik a telepeken és az árvaházak iskoláiban annyira kiképeztettek, hogy a felvételi vizsga és előkészítő tanfolyam elvégzésével, azon tanirányt, melyet a négy középiskolát végzettekől megkivánnak ott elsajátították, az útát a felvételtől el ne zárják. (Az árvaházak iskolái a három polgári osztálylyal kiállják a versenyt.)

A többi bányaiskolák csak két éves tanfolyamuak s csakis a szénbányaműveléshez jogosítják fel végzett növendékeiket s nem kívánják a közös tanfolyam felvételéhez négy középosztálynak az elvégzését, holott nevezett iskolák három éves tanfolyamuak és a bányászati összes ágaira képesítenek.

Vegyük most már a többi iparágak tanintézeteit:

Ott vannak a középipariskolák és a gazdasági akadémiák stb., melyeknél ugyanaz a felvétel feltétele, mint e két bányaiskolánál. Az

TÁRCZA.

Az aranyásó élete Dawson-Cityben.

(Folytatás a 35. oldalhoz.)

Minden aranyásó arra törekszik, hogy saját kezére, saját számlájára dolgozhassék és idegen számlára vagy bérért csak akkor vállalja a munkát ha egyébként nem tudja összehozni azt az összeget, a melylyel magának egy «grubstacke»-t vásárolhat. Ez alatt azon élelemszereket és készleteket kell érteni, melyek arra szükségesek, hogy a legégyszerűbb és a legkezdetlegesebb módon, egyik nyártól a másik nyárig megélni lehessen. Szalonna és bab az élelemtár legfontosabb alkotó részei; ehhez tartoznak még: liszt, zsír, rizs, tea, kávé, cukor, aszalt gyümölcs, kondenzált tej és ha az anyagiak elég bőségesek: kon-

alsófokú ipariskolánál ugyanaz a felvétel feltétele, mint a szénbányaiskoláknál.

Én is azon szaktársaimhoz csatlakozom, kik kivánatosnak tartják a felvételhez a négy középiskola elvégzését. Haladjunk a korrall! Azonkívül javaslom, hogy a selmeczbányai és felsőbányai magy. kir. bányaiskolák eddigi tanirányuk bővítésével középiskolákká fejlesztesenek, s akkor is még elég alkalom nyílik azon növendékek számára, kik a bányászati pályát választják, hogy az alsófokú bányaiskolákat elvégezhessek. Azon kívül pedig szükséges egy fém és vasbányaiskola felállítására.

Vagy talán nem állana a bányászat tehnikája azon magas nivón, mint a többi iparág, hogy a felső körök is idegenkednek a középiskolák felállításától?

Oly szép elvek és eszmék hangzottak el annak idején a Bányászati és Kohászati Lapokban... Legelső volt Dr. Szokol Pál magy. kir. bányatanácsos, a felsőbányai m. kir. bányaiskola vezértanára és Hiipman bányagondnok úr és még számosan, kik a középiskolák felállítását sürgették, de ez is, mint minden szép eszme, úgy látszik feledésbe ment.

Szaktársaimhoz szólok, midőn kérdem tőlük, nem-e dobban meg a szívük, ha a bányászat fejlődéséről hallanak, s nem örülnek azon, midőn ma az «Öreg bányásztól» is többet kérnek mint régen. Nagyobb intelligenciát, nagyobb értelmességet, nagyobb szaktudást követelnek?

Vagy talán nem állanak-e ki a bányaművezetők (felőrők) saját szakukban a versenyt más iparágak művezetőivel?

(Folytatjuk.)

zervhús, vaj és egy-két doboz jobb fajta konzervféle. Ezekkel az élelemszerekkel, egy kezdetleges pléhkályhával, csákánnyal és ásóval, pamut-takarókkal, vagy valamely nagyobbfajta szőrmebundával kivonul azután működése jövőre helyére, a melyet már előre kiválasztott magának. Rendszerint másod-magával van az aranyat-ásó és «partner»-je hűséges társává szegődik. A partneres élet itt kikerülhetetlen, mert a legtöbb munkára két ember karjára van szükség és mert a teljes elhagyatottság káros következményeit csak ily együttes élet mellett lehet sikeresen leküzdeni. Ha kellő pénz áll rendelkezésükre, felszerelésüket és élelemtárukat szekereken, vagy nyeregben viszik a rendeltetés helyére, ellenkező esetben azonban saját hátukon kell azt oda elvinniök, a mi a rendszerint nagyobb távolságok miatt elég fárasztó munka, mert a több, néha sok mértföldnyi út többször kell ide- s oda megtenniök, míg minden vagyunkájukat áthordták.

(Folytatjuk.)

Híradások.

A zólyombrézói m. kir. vasgyári olvasó és társaskör f. hó 1-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. *Allender* Henrik m. kir. főbányatanácsos, a kör elnöke — mielőtt a gyűlést megnyitotta igen szép szavak kíséretében leplezte le *Vajkay* Károly min. tanácsos a m. kir. vasgyarak központi igazgatója s a kör dísztagja — majd *Tannenber* Géza m. kir. vasgyári főmérnök, — *Allender* Henrik m. kir. főbányatanácsos körü elnök életnagyságu arczképeit. Hoszszu éljenzés közben hullott le a lepel a két képről s a két remek kivitelü kép ott diszeleg most a kaszinó falán büszkén, méltóságteljesen. Szükségtelen e két kiváló férfiu érdemeit külön méltatnunk hiszen nevükkel sokszor találkozhattunk máshol valami jótétemény, hol pedig önzetlen hazafiságuk kapcsán. *Ebből az alkalomból a közgyűlés táviratilag üdvözölte Vajkay Károly min. tanácsost.* Ezután megkezdődött a közgyűlés, mely a régi tisztikart újból megválasztotta. A kör bevétele volt 1908. évben 3519 K 14. f.; 1907. évi pénzmaradvány 2240 K. Összes bevétele 5759 K 14 f. Ezzel szemben kiadás 2682 K 49 f. Maradvány 1908. végén 3076 K 65 f. A kör összes vagyona 11.240 K 12 f. A közgyűlés az Olaszországi földrengés áldozatainak és a hazafias olvasmányokat terjesztő egyesületnek 50—50 koronát, továbbá még egy teke asztal beszerzésére 1500 és az olvasóterem új bebutorozására 1900 koronát szavazott meg. (Zm. Hrlp. 1909. 6. sz.)

Életmentő aknászok. A Szabolcs bányatelep György nevű bányájában f. év január 9 én történt bányagázömlés alkalmával, a robbanás veszedelmének elhárítása körül *Szkladányi István Csillig Ferencz* aknászok és *Vondra János* főaknász az által szereztek kiváló érdemeket, hogy saját életük kockáztatásával, az embereket a veszedelmes munkahelyeken felkeresték és a robbanás körzetéből idejekorán eltávolították. Mint értesülünk a Cs. Kir. Szab. Dunagőzhajózási Társaság központi és pécsi bányagazgatósága ezen bátor tettért, *Szkladányi István aknászt, dicsérő oklevéllel tüntette ki.* (E. T. II/8. 1909.)

TARTALOMJEGYZÉK.

Hivatalos közlések. A pénztár nyilvános nyugtatója. — **Tárcza.** — **Függő kérdések.** — **Híradások.**
